

Thuis op school

Vughtse pilots Brede Scholen in 2005 operationeel

Als de ontwikkeling zich doorzet, zullen er over een jaar of vijf in Nederland zeker meer dan 1200 brede scholen zijn. Ze richten zich vooral op het versterken van de sociale cohesie, het organiseren van culturele en recreatieve activiteiten en het aanbieden van allerlei dagarrangementen. Twee basisscholen in de Brabantse gemeente Vught over 'hun' aanpak om toe te groeien naar een Brede School.

Een aantal jaren geleden vooral geïntroduceerd ter bestrijding van onderwijsachterstanden, staat de Brede School anno 2005 voor een geïntegreerde aanpak om de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren in hun verschillende leefmilieus te verbeteren: op school, in het gezin en in hun vrije tijd. Door het inrichten van netwerken en multifunctionele voorzieningen die nauw met elkaar samenwerken vanuit een gemeenschappelijke visie, kunnen kinderen en jongeren hun sociale vaardigheden optimaal ontwikkelen. In een Brede School wordt onderwijs gecombineerd met een aanbod van recreatieve, culturele en sportieve activiteiten. Een doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen om achterstanden te voorkomen is het centrale aandachtspunt.

Kernpunten

Aan een Brede School wordt in Nederland op heel verschillende manieren invulling gegeven. Onderzoek onder scholen, ouders en wijkbewoners, uitgevoerd in 2003, bood de gemeente Vught beter zicht op de wensen en behoeften die er in de verschillende wijken leefden ten aanzien van de Brede School-gedachte. Met dit onderzoek werd een eerder gehouden extern onderzoek van de gemeente Vught uit 2002 verfijnd en aangevuld. Wethouder Jacques Broeders van de gemeente Vught: "Allereerst kan de Brede School door samenwerking tussen basisonderwijs en peuterspeelzaal een instrument zijn om te komen tot dagarrangementen. Vervolgens kan ze, door zorgverbreding en wederkerige participatie, een instrument zijn voor het verbeteren van ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren. Tenslotte biedt een Brede School kansen om meerdere functies tegelijkertijd te huisvesten, waardoor het ruimtegebruik efficiënter wordt."

School als kernpartner

Bij de ontwikkeling van de Vughtse Brede School ziet de gemeente voor zichzelf vooral een regierol weggelegd. Wethouder Jacques Broeders: "We zijn van meet af aan uitgegaan van een kleinschalige aanpak, door een start te maken met twee pilots: De Wieken en De Piramide. De uitgangspunten voor deze beide pilots hebben wij eerder in een notitie uitgewerkt. Daarin werd aangesloten bij reeds in gang gezette ontwikkelingen binnen de gemeente." Samenwerking met partners in het veld staat voorop. "De gemeente vindt het vooral van belang dat deze partners een gemeenschappelijke visie op de Brede School ontwikkelen en in de praktijk ten uitvoer brengen. We zien de school als kernpartner in dit proces rond een pedagogische visie. De inhoud zal door een projectorganisatie met onder meer scholen en instellingen moeten worden vorm gegeven."

Kloppend hart van de wijk

De 300 leerlingen van basisschool De Wieken zijn afkomstig uit allerlei sociale lagen van de Vughtse gemeenschap. De betrekkelijk "jonge" school is volop bezig om allerlei

vernieuwingsprocessen op elkaar af te stemmen en te ontwikkelen. Het realiseren van een Brede School past uitstekend in al deze innovatietrajecten. Directeur Fons Brenninkmeijer en zijn team werken er dan ook vol enthousiasme aan mee om dit idee als pilot te realiseren. Maar net zoals de gemeente haar plannen concreet vorm gaf op basis van wensen en verlangens van de wijkbewoners, wil ook De Wieken haar plannen op dit fundament laten rusten. Directeur Fons Brenninkmeijer: “Voor de ontwikkeling van een Brede School vinden we het van belang dat we aansluiten bij de wensen en behoeften van ouders, team en leerlingen. Dat houdt in dat ouders en leerkrachten gezamenlijk bepalen wat goed is voor onze school. Waar mogelijk worden ook de opvattingen van leerlingen daarbij betrokken. Op basis daarvan besluiten we welke activiteiten er in de Brede School zullen plaatsvinden.”

De Wieken wil zich de komende jaren profileren als ‘kloppend hart in de wijk’. De samenwerking met een nu al indrukwekkend aantal andere partners is voor De Wieken dan ook geen punt van discussie. Fons Brenninkmeijer: “We willen graag voortbouwen op reeds bestaande samenwerkingsverbanden zoals buiten-, voor- en vroegschoolse opvang, schoolmaatschappelijk werk, wijk-, sport- en bibliotheekprojecten, gezondheidszorg, parochie, consultatiebureau en woningstichting. Al deze contacten willen in de toekomst een nog solidere basis geven. Daarnaast gaan we uiteraard op zoek naar nieuwe samenwerkingspartners, waarbij uitbreiding van activiteiten rond taal, zorg, na- en voorschoolse opvang speerpunten zijn.”

Ineke Sagasser, KPC-adviseur en namens de gemeente Vught projectcoördinator: “Het enthousiasme voor de Brede School en de grote mate van betrokkenheid waarmee de deelnemers met elkaar van gedachten wisselden over de mogelijkheden in Vught, is opvallend. Een belangrijke uitkomst van de discussies tijdens de startbijeenkomst was de constatering dat Vught al heel veel voorzieningen heeft. Het is dan ook niet nodig om daarnaast weer een heel nieuw aanbod te ontwikkelen. Wat velen echter missen, is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties: ze weten vaak veel te weinig van elkaar en maken daarom ook te weinig gebruik van elkaars expertises. Wanneer deze organisaties hun werk beter op elkaar zouden afstemmen en activiteiten in samenhang organiseren, kan dat veel meer effect sorteren. Dat zou de winst kunnen zijn van de Brede School voor Vught. De uitdaging bestaat er voor mij dus in om alle radertjes en wielletjes van de machine in beweging te brengen en op stoom te houden.”

Dagarrangementen op maat in kantoorurenschool

De bandbreedte van een Brede School is flexibel en variabel. Dat het met de invulling ook anders kan, laat een andere Vughtse basisschool zien: De Piramide. Ook deze pilotschool wil een actieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een Brede School in deze gemeente. Inspelend op de maatschappelijke ontwikkeling dat in steeds meer gezinnen beide ouders werken, wil De Piramide zich ontwikkelen tot een ‘kantoorurenschool’ met dagarrangementen op maat. Het concept sluit uitstekend aan bij de huidige schoolpopulatie en de regionale functie van de school. Hans Leenders, directeur van De Piramide: “Met de kantoorurenschool willen wij uitdrukkelijk tegemoet komen aan de behoeften van werkende ouders door de opvang, tussen- en naschoolse activiteiten van hun kinderen beter te stroomlijnen. Het biedt kinderen meer rust, omdat ze zich minder vaak hoeven te verplaatsen. Binnen een consequent

pedagogisch klimaat kunnen we hen een sfeervolle, niet-schoolse en uitnodigende opvang (ook tijdens schoolvakanties en ADV-dagen van leerkrachten!) bieden met een afwisselend activiteitenaanbod.”

* * *

Stap voor stap zijn de beide pilotscholen ‘De Wieken’ en ‘De Piramide’ ieder op hun eigen wijze geleidelijk aan op weg naar hun toekomstige vorm en functie. Als educatief centrum en kloppend hart in de wijk met een keur aan dagarrangementen op maat. Als het aan hen ligt, zijn ze als Vughtse Brede Scholen met ingang van schooljaar 2005-2006 operationeel.